

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/118/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116210127
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5116210127.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Kataríny Beniačovej, v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713 (predtým CETELEM SLOVENSKO, a.s.), právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, proti žalovanému: A. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX R. XXX, štátny občan SR, o zaplatenie 1.190,04 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 41C/167/2016-66 zo dňa 19. augusta 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti o zaplatenie istiny 735,00 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05% zo sumy 1.335,00 Eur od 17.10.2014 do zaplatenia žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e**.

Vo výroku, ktorým bolo vyhovené žalobe a ktorým bola žaloba zamietnutá v časti zaplatenia zmluvného úroku vo výške 17,88% zo sumy 1.116,78 Eur od 17.10.2014 do 28.04.2015, vo výške 17,88% zo sumy 1.490,04 Eur od 29.04.2015 do 01.06.2015, vo výške 17,88% zo sumy 1.190,04 Eur od 02.06.2015 do zaplatenia, **z o s t á v a** rozsudok súdu prvej inštancie **n e d o t k n u t ý**.

Žalovanému **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 455,04 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 455,04 Eur od 17.10.2014 do zaplatenia a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 42,96%.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca si uplatňoval voči žalovanému nároky vzniknuté mu z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 04.04.2012. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 600,00 Eur. Žalovaný preukázateľne v zmysle platobnej histórie vyčerpal sumu 3.196,91 Eur. Túto sumu mal žalovaný splácať v mesačných splátkach vo výške minimálne 5% z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,00 Eur. Žalovaný podľa predloženej platobnej histórie celkom uhradil sumu 2.741,87 Eur. Po preskúmaní úverovej zmluvy zistil, že táto neobsahuje povinnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z., a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Účelu právnej úpravy, normami spotrebiteľského práva pritom zodpovedá len taký výklad citovaného ustanovenia, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „suma, počet a termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského

úveru, ktorá sa má zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Formulácia v rozhodnej časti zmluvy ohľadne uvedenia výšky splátok nebola dostatočne presná, nakoľko sa uvádza len počet 12 splátok, výška jednotlivých splátok 58,10 Eur a súčet všetkých splátok 732,00 Eur, a teda nedošlo ku špecifikácii samostatne k istine, úrokom a poplatkom. Na nedostatku chýbajúcej tejto obligatórnej náležitosti nemení nič ani priložená platobná história, v ktorej je uvedený predpis splátky, nakoľko táto nie je súčasťou zmluvy. Vzhľadom na uvedené v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. (ďalej len ZoSU) poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto žalobu považoval za dôvodnú iba rozdiel medzi poskytnutým úverom a celkovou úhradou dlhu žalovaným a vo zvyšku o zaplatenie sumy 735,00 Eur, kapitalizované riadne úroky a poistné s príslušenstvom (úroky z omeškania) žalobu zamietol. Rovnako pokiaľ sa domáhal zaplatenia riadnych úrokov z dlžnej istiny vo výške 17,88% ročne z dôvodu vyššie deklarovanej bezúročnosti ako nedôvodnú zamietol. Žalovaný sa dostal do omeškania dňom nasledujúcim po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru t. j. 17.10.2014, a preto od tohto dňa mu bol priznaný úrok z omeškania v celkovej výške 8,05% ročne do zaplatenia.

3. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1, keď čistý úspech žalovaného predstavoval 42,96%.

4. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku, vo výroku, ktorým bola vo zvyšku žaloba zamietnutá v časti dlžnej istiny 735,00 Eur a v časti úrokov z omeškania podal odvolanie žalobca. Mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zmluvou o revolvingovom spotrebiteľskom úvere je poskytnutie úveru formou tzv. povoleného prečerpania, pričom záleží výlučne na vôli žalovaného, či, kedy a koľko peňažných prostriedkov vyčerpá. Žalovaný tak mohol čerpať celú výšku úverového rámca naraz, mohol čerpať len časť poskytnutého úverového rámca, jednorázovo alebo opakovane, mohol kedykoľvek splatiť akúkoľvek časť čerpanej sumy alebo aj celú sumu a opätovne čerpať peňažné prostriedky. Preto nemohol v zmluve uviesť výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, inak než to urobil na úverovej zmluve, že výška splátky je 5% z dlžnej sumy zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,00 Eur a že je splatná 10. deň v mesiaci. Tiež výšku povinnej mesačnej splátky oznamoval žalobcovi vo výpise z úverového účtu v závislosti od aktuálne vyčerpaných peňažných prostriedkov. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 8C/284/2015-67, v ktorom sa má konštatovať, že na spotrebiteľský úver formu povoleného prečerpania sa nevzťahuje ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ. Preto je toho názoru, že zmluva obsahovala všetky zákonom požadované náležitosti a navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť v napadnutej časti a vrátiť vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

6. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd v zmysle ust. § 34 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie podali včas sporové strany proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP a napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Dôvodom čiastočného zamietnutia žalobného návrhu žalobcu bola skutočnosť, že zmluva o úvere neobsahuje povinné náležitosti stanovené v ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, a preto v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) tohto zákona sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. V tomto smere sa odvolací súd v zásadných a rozhodujúcich zisteniach a záveroch stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie a na zdôraznenie vecnej správnosti len doplnil (zopakoval) niektoré podstatné skutočnosti (§ 387 ods. 2 CSP).

8. Z ustáleného skutkového stavu súdom prvej inštancie vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobu a žalovaným bola uzavretá spotrebiteľská zmluva o revolvingovom úvere, na ktorý sa aplikujú ustanovenia ZoSÚ a ustanovenia o ochrane spotrebiteľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

9. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1.

10. Pre spotrebiteľský úver sa v ZoSÚ z hľadiska formálnych náležitostí vyžaduje písomná forma zmluvy a obsahové náležitosti zmluvy sú vymedzené v § 9 ods. 2 ZoSÚ. Vyššie citované ustanovenie § 11 ods. 1 ZoSÚ vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ide vlastne o špeciálnu právnu úpravu absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Tým, že zákon nedodržiavanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutnými podstatnými obsahovými náležitosťami zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda k podstatným obsahovým náležitosťam zmluvy. Pokiaľ zmluva uzatvorená medzi účastníkmi niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 ZoSÚ neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

11. Uvedený výklad zodpovedá zmyslu a účelu Zákona č. 129/2010 Z. z.. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 ZoSÚ, kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov.

12. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá predstavovala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav.

13. Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý Zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatnosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu. Medzi takéto ustanovenia nepochybne patrí uvedenie výšky a počtu termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ). Nato, aby bol považovaný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ stačí, že chýba jeden z údajov vymedzených v tomto ustanovení.

14. Účelom náležitostí ustanovenej v § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ je, aby spotrebiteľ vedel rozlíšiť aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu navrhovateľa. V tomto prípade nie je možné akceptovať odvoláciu námietku žalobcu, že v prípade revolvingového úveru nie je možné takto rozložiť splátku, keďže pri uzatváraní zmluvy nie je zrejماً jej výška. Daná špecifikácia mala byť vyjadrená aspoň pomerným spôsobom (napr. percentuálne). Keďže v zmluve nie je náležite určené, v akej časti má byť započítaná splátka na istinu, v akej časti na úrok z istiny, alebo poplatku, spotrebiteľ by nemal vedieť v akej časti má zaplatenú istinu (v akej časti ju veriteľ započítal na zaplatenie istiny) a v akej časti ostatné poplatky. Práve i z tohto dôvodu zákonodarca uvedené označil ako podstatnú náležitosť spotrebiteľskej zmluvy o úvere, bez ktorého uvedenia sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukazoval na to, že žalobcovi (správne žalovanému - poznámka odvolacieho súdu) oznamoval výšku mesačnej splátky vo výpise z úverového účtu, na uvedené nie je možné prihliadať, nakoľko v zmysle vyššie citovaného ustanovenia predmetná náležitosť mala byť obsahom samotnej zmluvy o úvere. Keďže uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi účastníkmi, ako správne konštatoval okresný súd, neobsahuje, nemožno potom konštatovať splnenie písomnej formy

zmluvy vo vzťahu k tejto podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie mal nepochybne preukázané a táto skutočnosť medzi stranami ani nebola sporná, že žalovaný čerpal celkom sumu 3.196,91 Eur a uhradil žalobcovi sumu vo výške 2.741,87 Eur. Teda žalovaný bol povinný zaplatiť žalobcovi v čase podania žalobného návrhu z dôvodu bezúročnosti a bezodplatnosti úveru sumu 455,04 Eur, v ktorej časti bolo návrhu vyhovené spolu s úrokmi z omeškania z tejto istiny. Dôsledkom uvedeného je nedôvodnosť žalobného návrhu žalobcu vo zvyšnej časti.

15. Vzhľadom na vyššie uvedený záver je vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, ako aj v časti rozhodnutia o trovách konania, keď okresný súd správne konštatoval čistý úspech žalovaného. Preto odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalovaný, a to v celom rozsahu, preto mu súd priznal proti odvolateľovi - žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

17. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)